No. 53. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Nieuws-

Wetenschappelijk Blad.

Vrijdag — *3 Maart.*

FRANKRIJK

PARIJS, den 28sten Februarij.

Na eenige voorafgaande zaken en de aanneming van een supplementair credit van 155,000 fr., voor het onderhoud der strategische wegen, hebben de afgevaardigden heden de algemeene discussie over de wet, waarbij voorgesteld wordt burgers en militairen in eene zaak betrokken, voor eene verschillende regtbank te stellen, aangevangen. De heer *Dupin* verliet den voorzitterstoel om het spreekgestoelte te beklimmen en zich tegen het voorgesteld ontwerp te verklaren. Na gezegd te hebben, dat in zake, de het maken van wetten, de partijgeest ter zijde moest staan en alleen de overtuiging gehoord worden, betoogde hij, dat al hetgeen in vroegere tijden ten opzigte van staatkundige misdaden was besloten, vervolgens tot het gemeene regt was overgegaan, ten bewijze waarvan hij voorbeelden uit den tijd der Romeinen en later aanhaalde, daaruit voorts de gevolgtrekking makende, dat er niets moeijelijker en gevaarlijker was dan de wetten omtrent de regts-formaliteiten. Elk regtsgeleerde moest dan ten deze rond voor zijn gevoelen uitkomen; wat hem betrof, de onderhavige ontwerpwet scheen hem toe eene omverwerping van al het bestaande in zich te bevatten, daar zij de eenheid in de regtspleging verbrak, zonder welke er geene goede regtsbedeeling bestond. Hierop voortredenerende, betoogde de heer *Dupin*, dat deze eenheid van regtsbedeeling, naar tijd en omstandigheden gewijzigd, altijd had bestaan, of dat men ten minste er naar gestreefd had om dat beginsel te behouden, waartoe hij weder een aantal voorbeelden uit vroegeren en lateren tijd bijbragt. Bij het vertrek van den post was de heer *Dupin* nog aan het woord.

Het geheel der wet op de organisatie der nationale garde van Parijs is gisteren aan het einde der zitting, met eene groote meerderheid aangenomen.

— De *Moniteur* behelst een rapport aan den Koning van den admiraal *Rosamel*, door eene ordonnantie gevolgd, waarbij den staat van marine in vredestijd bepaald wordt. De voornaamste bepalingen daarvan zijn de volgende: De zeemagt zal in vredestijd bestaan uit 40 linieschepen, 50 fregatten en 220 kleinere oorlogsvaartuigen. Van deze 40 linieschepen en 50 fregatten zullen er 20 linieschepen en 25 fregatten in dienststaat zijn; de overige op de werven gereed, om oogenblikkelijk in staat van dienst gesteld te worden. Daarenboven zal men op de werven eene reserve houden van ten hoogste 13 linieschepen en 16 fregatten. De linieschepen zullen in vier rangen worden verdeeld, als van 120, 100, 90 en 80 stukken; de fregatten in drie, als van 60, 50, en 40 stukken; voorts zal men hebben korvetten van 30 en 24 stukken, brikken met 18 karonnades en 4 houwitser kanons; korvet-avisos van 14 karonnades en 2 houwitserkanons, brik-avisos van 6 en 2; kanonneer-brikken met 4 houwitser-kanons en goeletten met 6 karonnades; stoombooten van 160 paardenkracht, gewapend met 3 houwitsers en 2 lange kanons; last-korvetten van 800 ton met 18 karonnades en 4 houwitserkanons; gabarres van 380 tonnen, met 10 karonnades en 2 korte 12 ponders. De kleine vaartuigen zullen op den voet blijven waarop men dien bij hunnen aanbouw had berekend; de stoombooten zullen in vredestijd minder mogen bewapend zijn; de last-korvetten zal men niet sterker dan met vier bepaalde kanons bewapenen.

— Het *Journal des Débats* kondigt heden zijnen lezers aan, dat het met den 1sten maart zijn formaat zal vergrooten en den prijs der advertentien verminderen.

— De generaal *Eugeaud* vertrekt deze week naar Afrika. De nieuwe gouverneur der Afrikaansche bezittingen, de generaal *Damremont*, zal zich tegen de helft dezer maand derwaarts begeven.

— Voor weinig dagen heeft bij den minister van binnenlandsche zaken, de heer *Gasparin*, eene bijeenkomst plaats gehad van een achttiental prefecten die zich in de hoofdstad bevinden. Men sprak hen naar den geest der kiezers in hunne departementen hebben gevraagd, en omtrent de kansen bij eene ontbinding der kamer; 10 der prefecten hadden te kennen gegeven, dat zij voor den geest der kiezers ter gunste van het ministerie, in zoodanig geval, niet konden instaan.

— Men verzekert thans dat de zaak van *Meunier* binnen de eerste helft van maart voor het hof der pairs zal dienen, en die van *Champion* niet voor hetzelve zal gebragt worden.

— Een dagblad verzekert dat ons kabinet zijne bemiddeling in de thans hangende zaak tusschen Engeland en Rusland, omtrent het nemen van de schooner *Vixen*, zou aangeboden hebben; zulks houdt men echter voor geheel onwaarschijnlijk, bestond daarvoor ook geen andere reden, dan de weinige vriendschappelijke verstandhouding, thans tusschen de kabinetten van St. James en der Tuilerien bestaande.

— Zoo men verzekert zouden de leden van het ministerie verdeeld zijn omtrent de kwestie waarover thans het *Journal des Débats* en het *Journal de Paris* strijd voeren. De heeren *Guizot*, *Pardel* en *Gasparin* zouden gezind zijn om nog meerdere wetten van beteugeling en beperking voor te dragen; de heeren *Mole*, *Martin*, du Nord, en *Rosamel* van gevoelen zijn, dat men met de jongst voorgedragene wetten volstaan kan. Dit zijn evenwel slechts loutere gissingen.

— Men spreekt steeds van het uitstellen der expeditie naar Constantine tot in het aanstaande najaar. Sommige der ministers zouden evenwel er op aanhouden, dat zij nog in Mei ondernomen wierd.

— Door het gouvernement werd gisteren de volgende telegraphische depeche bekend gemaakt:

» 25 Februarij.

» De infant don *Sebastiaan* is den 21sten, aan het hoofd van 9 bataillons, een eskadron en vier stukken van Durango vertrokken, zich op St. Sebastiaan rigtende; 12 bataillons zijn voor Bilbao gebleven.

» De generaal *Saarsfield* was den 23sten te Pampelona met 12,000 man. Drie bataillons van de divisie *Alaix* hadden zich den vorigen dag bij hem gevoegd."

Zonderling klinkt het met der daad, dat, terwijl men zou verwachten eene algemeene operatie van de zijde der christino's te vernemen, men thans meldt, dat het de karlisten zijn, die het eerst eene beweging maken. Hierbij komt voorts een gerucht, dat het gouvernement door den telegraaf berigt zoude hebben van eene beweging ten voordeele van don *Carlos* te Burgos. Aan dit laatste werd echter ter beurze heden weinig geloof geslagen. Daartegen werd nader verzekerd, hetgeen voor eenige dagen reeds werd verbreid, dat namelijk *Gomez*, ten gevolge van een vonnis, waarbij hij werd schuldig verklaard, van gelden op den vijand buit, gemaakt, te hebben verraad en met den vijand in verstandhouding te hebben gestaan, gefusilleerd was geworden. Zekerlijk is wel het minst van alles te voorzien geweest, dat de man, die voor drie maanden de zaak van don *Carlos* zulke uitstekende diensten bewees, thans zoodanig aan zijn einde zou komen. De brieven die men heden uit Bayonne ontvangen heeft, spreken intusschen van de executie nog niet, zoodat het berigt nog ongegrond kan zijn.

— De christinische magt in het Noorden van Spanje wordt thans volgenderwijs opgegeven: generaal *Espartero* 32 bataillons, 26,000 man; generaal *Evans*, 19 bataillons, 15 000 man; generaal *Saarsfield*, 18 bataillons, 3 eskadrons, 14,000 man; generaal *Iriburren*, 3 bataillons, 12 eskadrons, 3,000 man; generaal *Alaix* 10 bataillons, 8,000; te zamen 82 bataillons, 15 eskadrons, 66,000 man.

Uit St. Sebastiaan wordt gemeld, dat aldaar de griep zich heeft geopenbaard en dat wel 1200 soldaten van dezelve waren aangetast. De overige troepen zouden nu ontoereikend zijn om de stad en de linien te bezetten en tegen de karlisten te agteren; en van daar dan, zoo gezegd wordt, de werkeloosheid van *Evans*.

— In de cortes-zitting van den 19den te Madrid, hadden, in geheim comité, de afgevaardigden van la Mancha zich hevig beklaagd over den ongelukkigen toestand hunner provincie, ten gevolge der onophoudelijken togten van de benden karlisten; de minister had hunne klagt slechts met zijne gevoens en algemeene verzekering beantwoord, dat er maatregelen waren genomen om die invallen voor het vervolg voor te komen. — In den loop der week moesten bij de cortes behandeld worden de ontwerpen betrekkelijk de wijziging der constitutie en de zaak der verkiezingen te Havanna; men zag daaromtrent belangrijke discussien te gemoet; omtrent het tweede te punt meer, daar nu juist de generaal *Lorenzo* uit Havanna te Cadix is aangekomen en in de hoofdstad gewerkt wordt. Voorts moest aan de cortes den 22sten de reeds lang toegezegde memorie over den staat der finantien worden overgelegd.

Een nieuw bewijs van de tegenstrijdige handelwijze der bestuurders, was de benoeming van *Narvaez*, die, onlangs naar Cuenca gezonden, thans tot kommandant der provincie *ad interim*, gedurende de afwezigheid van *Lopez*, was benoemd gewonden.

— Ter beurze gaat steeds weinig om. Om eene reden te geven, zegt men, dat de onzekerheid over den uitslag der discussien in de kamer, de oorzaak is. In de spaansche fondsen, geene belangrijke variatie, schoon de koers iets beter dan gisteren was, en de geruchten gisteren verspreid, onwaar werden bevonden. De notering van heden (**28** *Februarij*) 5 pCt. 109,75; 5 pCt. 79 5/16; Neap. 98,80; Portugal 31 1/8; Sp. Ardoin 26 1/8; Passive 7 3/4; Diverse 9 3/8; Rom. L. 102 1/4.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 2den Maart.

Dezer dagen heeft de regering geantwoord op de bedenkingen, welke in de afdeelingen van de tweede kamer der Staten-Generaal, ten aanzien der voorgedragene financiele wetten, gemaakt zijn.

Wat aangaat het ontwerp, betrekkelijk het uitgeven van leenrenten, op een deel der schuld, ten laste van de overzeesche bezittingen, wordt onder anderen te kennen gegeven, dat geenszins de schuldenlast door de bepalingen van dat ontwerp, vermeerderen, als strekkende hetzelve alleen om een, naar de omstandigheden gewijzigd gebruik te maken van de schuld welke bij art: 4 der wet van 24 April 1836 (staatsblad n°. 11) is daargesteld, en wel slechts voor het gedeelte, hetwelk volgens die wet beschikbaar is; dat indien de zaak hiertoe beperkt wordt, zulks geschiedt, omdat het oogenblik niet geschikt is voor eene meer algemeene uitvoering, of om voor te dragen de nadere wettelijke bepalingen welke daartoe, naar art. 3 dier wet, zouden worden vereischt; dat in het jaar 1836 werkelijk is uitgegeven het Kapitaal van ƒ 14,000,000, maar de Regering de zekerheid heeft, dat althans niet meer dan ƒ 12,000,000, van dat kapitaal in de nieuwe operatie zal worden gebezigd; dat men zich bij de deelneming zal behooren te verklaren, of men ten oogmerk heeft, om de fournissementen al dan niet voor de helft te doen met 4 pCt. obligatien; dat de rente der overblijvende 4 pCt. obligatien, met die der uit te geven 5 pCt. schuld, te zamen genomen, de som van ƒ 1,200,000 niet zullen te boven gaan; dat men, na eene grondige overweging van de gesteldheid van het oogenblik, overtuigd is geworden, dat eene nieuwe uitgifte van 4 pCt. schuldbrieven thans niet sonder groot bezwaar kan gedacht worden; en dat het overigens verklaarlijk is voorgekomen, om ten aanzien van sommige verdere bedenkingen en geopperde twijfelingen, met de vergadering op eene vertrouwelijke wijze mondelinge aanmerkingen te wisselen, en de verlangde inlichtingen te geven, waartoe men zich dan ook volkomen bereid betoond.

Betrekkelijk het ontwerp tot verzekering van de volle rentebetaling der nationale schuld over 1837, wordt te kennen gegeven, dat men op het voorbeeld van het laatst verloopen jaar, verkieslijk geacht heeft de vereischte gelden tot verzekering van de volle rente-betaling wederom door de geldmiddelen der overzeesche bezittingen te doen voorschieten, zonder daarvoor eene leening te doen, waarvan de rente ten laste van de begrooting souden vallen; dat sedert 1834, dit onderwerp steeds bij voorschot, buiten de middelen van de begrooting, is gevonden, en door de bepalingen van art. 4 der wet van 24 April 1836 (staatsblad n°. 11) het voorschot sedert 1834 gedaan, eene vordering van de koloniale administratie is geworden, ten behoeve van welke administratie men die vordering dus in tijd en wijle in denzelfs geheel zal moeten doen gelden; dat wat betreft het kapitaal, ter bereiking van dat oogmerk aangevraagd, hoewel hetzelve eenigzins ruim moge schijnen, men niet uit het oog heeft mogen verliezen de niet altijd zekere kansen eener leening en de mogelijke omstandigheden, die op de opbrengst derzelve van invloed kunnen zijn; dat in allen gevalle de juiste aanwijzing van die opbrengst aan de Staten Generaal zal gedaan worden; dat men zich overigens door de gedane voordragt in staat stellen wil, om het crediet van den staat volkomen en tijdig te verzekeren; en dat men daarbij den oprechten wensch uit, dat het geheel der uitgave niet zal worden vereischt, en de loop der zaken moge toelaten, om zich bij vervolg van dit, zeker drukkend bezwaar te kunnen ontslaan.

Wegens het derde ontwerp, tot het toestaan van buitengewone uitgaven voor 1837, wordt verklaard, dat door het aanbieden van de onderhavige wet, aan den wensch voldaan wordt, welke bij herhaling in de vergadering is aan den dag gelegd, dat alle staatsuitgaven door de Staten-Generaal mogten worden vastgesteld, dat ofschoon dezelve ook werden gekweten uit middelen, welke buiten de gewoone staats inkomsten, en zonder bezwaar der ingezetenen, ter beschikking van de regering zijn gekomen, zoo ontstaat daaruit eene wijze van behandeling van eenen anderen aard, als die, welke gedurende de laatste drie jaren is gevolgd; dat de onderhavige voorstellen met der daad zijn eene verhoging van de vastgestelde begrooting, door de omstandigheden geboden; en dat, met opzigt tot de middelen, door welke de gevraagde sommen zullen worden goedgemaakt, men geoordeeld heeft door de algemeene aanwijzing eene gewenschte geruststelling tegen alle bezwaren voor de ingezetenen, te moeten geven.

Gisteren zijn de ingekomen antwoorden in de afdeelingen van de tweede kamer nader onderzocht geworden, en is ook de centrale afdeeling van dezelve vergaderd geweest.

— De storm van den 24sten ll. is vooral ook voor de gemeente Dinteloord noodlottig geweest. In een berigt van daar leest men het volgende:

„Een zware storm uit het noordwesten, vooral tusschen 2 en 4 ure des morgens van den 24sten, was oorzaak de buitendijk tegen de Kramsluit, welken den Kool- en Carolina-polder dekt, tegen het buitenwater, des morgens circa 4 ure op verschillende plaatsen doorbrak en grootendeels voor de woelende golven bezweek, waardoor dezen geheele polder ruim drie ellen hoog onder water is geraakt.

„Terwijl de dijk tusschen dezen en den Dintel-polder, waarop de hoewwoning en schuur van *W. de Wit* stond, mede door den storm en vloed nagenoeg te gelijkertijd op 5 verschillende punten is ingebroken, en waardoor gezegde Dintel-polder tot voorgezegde hoogte almede geheel onder water is gezet, nevens de drie kapitale hofsteden en schuren van den heer *de Cuiper* te Antwerpen, pachter *H. Vermunt*; van den heer *D. van der Made* te Kuijdert, en van de weduwe *C. Fuijkschot*; door welke overstrooming meer dan 300 bunders zaai- en weilanden onder deze gemeente onder water staan. Bovendien is het te vreezen, dat de ingedorschte granen, welke zich nog meerendeels, in de in het water staande schuren bevinden, voor het grootste gedeelte bedorven zullen zijn.

„Bij dit ongeval is almede door de overstrooming van dat geweldigen vloed (welke ditmaal zoo hoog was als de oudste inwoners dezer gemeente niet heugt) over den westelijken dwarsdijk tusschen de gemelde Kooi- en Carolina polder, en de Anna-polder, deze laatstgemelde voor een groot gedeelte door het water dras geworden. En ofschoon door de sparende hand der Voorzienigheid bij dit groote onheil voor deze gemeente, geen verlies van menschen-levens te betreuren valt, zoo is de schade evenwel zoo aanmerkelijk, dat het niet mogelijk is dezelve in deze oogenblikken op te geven.

— Uit de provincie Zeeland schrijft men, dat de jongste storm ook in dat gewest weder veel schade en ongelukken heeft veroorzaakt. Bij het Veersche gat is een Vrieesche tjalk vergaan, en zijn de schipper met zijn knecht en een werkman daarbij verdronken; ook is voor Bath eene schuit verongelukt, welke slagtvee voor de forten Lillo en Liefkenshoek aan boord had, doch de menschen en het vee zijn gered.

— Het perceel aardwerk aan de vesting Neuzen, is bij publieke aanbesteding toegekend aan den heer *van der Made*, te Kuijdert, voor ƒ 15,000.

— Z. M. de Koning van Pruissen heeft aan een tiental personen te Zandwoort, die onlangs met levensgevaar met de reddingboot, de equipagie van het gestrandde Pruissische schip *Amanda Rozalia* gered hebben, ieder eene gratificatie van zes Friedrichs d'or verleend.

Sedert twee dagen zijn de belgische Vertegenwoordigers aan het beraadslagen over het budget van het departement van oorlog. Een aantal sprekers heeft bij de algemeene beraadslaging zich hevig beklaagd over het niet voltallig houden der kaders, het besteden van te groote geldsommen aan de vestingwerken op de fransche grenzen, en de geringe zorg die men aan den anderen kant droeg om het land tegen eenen mogelijken inval van de zijde der Hollanders te beveiligen; over den slechten staat en de misbruiken in de geneeskundige dienst, het ter zijde stellen van de mannen die zich bij de omwenteling hadden verdienstelijk gemaakt, enz.; op alle welke klagten de nieuwe oorlogsminister, generaal *Willmar*, die leden zoo veel in zijn vermogen was, heeft trachten te vreden te stellen, onder anderen daarmede, dat hij genoegzaam ingelicht was van 't geen in Holland omging, en dat het belgische leger bij de voorgenomen versterking der bataillons ligt, een' eersten schok zou kunnen weêrstaan en binnen veertien dagen t. d. op eenen behoorlijken voet kon gebragt worden. In de zitting van dingsdag heeft inzonderheid de heer *Jullien*, de geneeskundige dienst aangetast; verlangende hij dat het rapport der commissie van onderzoek over het beheer van den administrateur generaal *Kleinenberg* aan de kamer wierd medegedeeld, het welk de minister van oorlog weigerde, en drongen de heeren *Rogier*, *Desmanet de Biesme* en *de Brouckere* sterk op eene vermeerdering van het leger aan, terwijl de minister van financien *d'Huart* de verdediging der vorige oorlogsadministratie onder den generaal *Evain* op zich nam.

— In België zijn tegenwoordig valsche bankbilletten van de bank van Luik in omloop.

— In de spaansche fondsen ging gisteren ter Antwerpsche beurs weinig om. De Ardoins bleven tusschen 24⅜ à ½. Overigen was gisteren (1 *Maart*) de notering: Belg. 100½; O. Metall. 105¾; Spaansche Ardoin 24⅜, ½; Defesed 8¾; Nap. renten 92⅛; B. Tavol ère 60; Sicil. 92⅛; Rom. L. 101; Certif. te Antw. 98⅛; Braz. 80¼. — Wisselkoers op Amsterd. en Rott. ⅛ pct. premie.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren was de notering der fondsen als volgt: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52 15/16; ditto 5 pCt. 100⅛; Kansb. ƒ 225; Amort.-Synd. 4½ pCt. 92 7/8; Handelm. 184½; Ard. van 85 £, 24 5/16; Pass. 7 7/8; Coupon. 20¾, ½; Enk. Bl. Gr. 23.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Met Hooge Toestemming,

zullen de gezamenlijke Acteurs en Actrices het genoegen hebben, onder de Directie van Mejufvrouw A. C. OTTINGH, te vertoonen:

Op Vrijdag den 3. Maart 1837.

SIEGFRIED VAN HOHENWART, vrije navolging van de *Standvastige Genoveva*, Beroemd Tooneelspel, in vijf Bedrijven. Door M. WESTERMAN, waarin de rol van het Kind door de jonge Jufvrouw C. ELLENBERGER, oud zes jaren, zal vervuld worden. Na hetzelve: DE MEDEMINNAAR VAN ZICHZELVEN. Blijspel met Zang, in een Bedrijf. Door bovenstaanden Schrijver.

*** Daar het veelvuldige vertier der PATE PECTORALE *DE RIGNAULD Aine*, door de hier en daar heerschende Influenza of Griep, den ondergeteekenden buiten staat gesteld heeft om de menigvuldige aanvragen te voldoen, zoo maakt hij bij dezen bekend, dat zijn depôt thans weder is voorzien.

G. L. VAN MENS, *Apoth.*
te Breda, Vismarktstraat.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.